

תצהיר עדות ראשית וחוות דעת מומחה

אני הח"מ ניצב בנצי סאו, מספר זהות 056003064, לאחר שהוזהרתי כי עלי לומר את האמת, ואם לא אעשה כן, אהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק, מצהיר בזאת, ונותן חוות דעתי בכתב כדלקמן:

1. אני נותן תצהיר זה כתצהיר עדות ראשית, מטעם המדינה בתיק תא 12 / 07-33243 ע.מ. ויהאם זמירו נ' מדינת ישראל.

2. בנוסף, נתבקשתי לאור ניסיוני המקצועי הרב והשכלתי, לחוות דעתי המקצועית בנוגע לקבלת ההחלטות משטרת ישראל הנוגעות לענייני של וויאהם זמירו (להלן: "המנוח"), וביחס לנהליי משטרת ישראל הנוגעים לאישי ציבור מאוימים. על כן, חוות דעת זו ניתנת לשם הגשתה כראיה לבית המשפט, במסגרת תיק אזרחי 12/07-32243 ע.מ. וויאהם זמירו נגד מדינת ישראל, והריני מצהיר כי ידוע לי היטב שלעניין הוראות החוק הפלילי בדבר מתן עדות שקר בשבועה בבית משפט, דין חוות דעתי זו כשהיא חתומה על ידי כדן, כמוה כעדות בשבועה הניתנת בבית המשפט.

3. תצהיר זה ניתן על פי הידוע לי מתוקף תפקידי, על פי מיטב ניסיוני במשטרת ישראל במסגרת התפקידים השונים שעשיתי, ונוכח המומחיות שלי בנושאים העומדים על הפרק, לרבות בסוגיית הטיפול באישי ציבור מאוימים בכלל, והטיפול בענייני של המנוח בתקופה מסוימת בפרט, וכן לאחר שעיינתי במסמכים רבים הרלוונטיים לתביעה ולענייני של המנוח, כפי שיפורט להלן.

4. אבקש להבהיר כי תצהירי וחוות דעתי כפופים לתעודת החיסיון שהוצאה על ידי המדינה ביום 4.3.15, ומכאן שלא אוכל לפרט את מלוא העובדות הידועות לי.

השכלתי:

- תואר ראשון במדעי המדינה (BA).
- תואר שני במנהל עסקים.

- קורס קצינים מתקדם במשטרת ישראל.
- לימודי פו"מ (פיקוד ומטה).
- קורס קציני פיקוד וניהול בכיר במשטרת ישראל.

פרטי ניסיוני המקצועי הרלבנטי:

1. התחלתי את שירותי במשטרת ישראל בשנת 1977, כשהתגייסתי למשמר הגבול.
2. שרתתי בתפקידי פיקוד שונים בחיל, ובשנת 1996 מוניתי למפקד חטמ"ר מג"ב צפון.
3. בפברואר 2001 מוניתי למפקד מרחב מג"ב ירושלים והובלתי את הקמת מערך מג"ב בעוטף ירושלים.
4. באוקטובר 2004 מוניתי לראש מטה משמר הגבול, וראש מטה תכנון ותאום ההנתקות.
5. בשנת 2006 מוניתי לעוזר ראש אגף שיטור וביטחון, אגף המבצעים של המשטרה. בנוסף שימשתי כמפקד המחזור הראשון של "תכנית ברק" לאיתור וטיפול שוטרים מובחרים בקצונה הזוטרה.
6. בשנת 2008 קודמתי לדרגת ניצב ומוניתי לראש האגף לשיטור וביטחון (אג"מ – אגף מבצעים). בתפקידי זה הוקמה חטיבת האבטחה במשטרת ישראל, שהיא האחראית על כל סוגיית המאוימים במשטרת ישראל. בתפקידי זה, קיימתי וביצעתי עשרות הערכות מצב לנבחרי צבור מאוימים כגון שרים, חברי כנסת, ראשי ערים וכו' אשר היו מאוימים מתוקף תפקידם. בתפקידי זה הייתי מחויב לבצע הערכות מצב תקופתיות או מיידיות בהתאם לרמת התכיפות. במסגרת תפקידי זה הייתי אחראי גם על הנחיות לביצוע בכל הקשור לטיפול במאוימים. בתפקידי זה מוניתי מטעמו של המפכ"ל לתאם את ביקור נשיא ארה"ב ואת ביקור האפיפיור בישראל.
7. במאי 2010 מוניתי למפקד מחוז מרכז.
8. ביוני 2013 החלתי לכהן כמפקד מחוז תל אביב.

9. היום אני מכהן כמפקד מחוז תל אביב, וסגן המפקד בפועל.
10. במסגרת שירותי במשטרת ישראל עברתי קורסים שונים ומגוונים, בין היתר, כמפורט לעיל.

החומר שהוזה בסיס לחוות דעתי:

לצורך עריכת חוות דעתי הועמדו בפניי המידע והמסמכים הבאים:

1. נהלי משטרת ישראל הנוגעים לסוגיות המאוימים כמפורט בחוות דעתי להלן (נוהל מסי 03.300.088, נהל מסי 90.028.08, נהל מסי 90.029.643, נהל מסי 90.028.214, נהל מסי 90.029.611, הוראת שעה בדבר סדר פעולות בעת איום על איש ציבור/ משטרה נהל מסי 90.029.284, מסי נהל 04.449.53).
2. פק"מ אבטחה מנכ"ל עיריית קלנסוואה ממרץ 2010.
3. תורת הפעלת מערך עובדי ציבור מיום 24.01.11.
4. פרוטוקולים של וועדות המאוימים הנוגעות לעניינו של המנוח.
5. מסמך אותו ערך קצין החסיונות של ימ"ר מרכז מיום 13.02.14.
6. עדויות מתיקי פל"א בהם היה מעורב המנוח כמתלונן או כחשוד לרבות הפארפרזות שנערכו על ידי הגברת ענת קצב ומר עופר מועלם ואשר צורפו לתעודת החיסיון של משטרת ישראל מיום 04.03.15 (תיק פלא 151027-07, תיק פלא 228121-07, תיק פלא 288218-07, תיק פלא 294821-09, תיק פלא 09-388054, תיק פלא 6833-10, תיק פלא 30190-10, תיק פלא 253438-10, תיק פלא 10-354735, תיק פלא 10-495672, תיק פלא 612236-11, תיק פלא 85144-11, תיק פלא 10-23905, תיק פלא 10-374801, תיק פלא 10-48144, תיק פלא 11-150070).
7. זכ"דים של מר יגאל עזרא מיום 2.2.10 ומיום 23.12.09.
8. מכתביו של עו"ד עופר בר טל מיום 10.10.10 ומיום 27.03.11.

9. בנוסף, מתוקף תפקידי ידועות לי עובדות רבות הנוגעות לאירועים נשוא התביעה, ולאורח חייו של המנוח, כפי שאפרט להלן.

א. טיפול משטרת ישראל בעובדי ציבור מאוימים

א.1. כללי:

11. ראשית דבר אבקש לציין, כי ביום 4.3.15 הוצאה תעודת חיסיון החוסה חלק נכבד מהנהלים הקשורים לטיפול באישי ציבור מאוימים. חוות הדעת שהוגשה מטעם התובעים מפרה את תעודת החיסיון, הגם שלא ברור כיצד הגיעו נהלים חסויים אלה, המצויים במשטרת ישראל תחת שמירת המידע שבהם, לידי המומחה מטעם התובעים.

בתצהירי זה אתייחס למידע אותו ניתן לחשוף, בכפוף לתעודת החיסיון.

12. תורת הפעלת המערך לטיפול במאוימים באגף המבצעים במשטרה עוסקת בהכוונת הטיפול בעובדי ציבור מאוימים, בגופים ציבוריים ובמשטרת ישראל, עפ"י הוראות כל דין, החלטות ממשלה ופקודות משטרת ישראל, וזאת לשם מניעת פגיעה בשלומם של עובדי ציבור/אנשי משטרה, המאוימים על רקע תפקידם, ובני משפחתם ו/או איום העלול להשפיע על תפקודם הממלכתי של אלו. כמו כן, התורה עוסקת בממשקים וביחסי הגומלין בין הגורמים השונים המטפלים במאוימים במשטרת ישראל ומחוצה לה.

13. במשטרת ישראל הוקם מדור מאוימים, המטפל באישי ציבור ושוטרים מאוימים, והוא שאמון על שמירת הידע הארגוני בכל הנוגע לאופן הטיפול באישי ציבור מאוימים במשטרת ישראל.

14. מערך הטיפול באישי ציבור/שוטרים מאוימים במשטרת ישראל הוקם בסוף שנת 2002, בעת כהונתו של המפקח"ל שלמה אהרונישקי. זאת, לאחר רצח השר רחבעם זאבי ז"ל והתגברות האיומים כלפי אישי ציבור לרבות אנשי משטרה, ולאור המלצות וועדת החקירה שהוקמה בעקבות רצח השר רחבעם זאבי, וכן לאור חקיקות לקביעת תחומי אחריות בין שירות הביטחון הכללי, לבין למשטרת ישראל בתחום אבטחת אישי ציבור.

15. כתוצאה מהרחבת היקף האיום על אישי ציבור מאוימים ושוטרים מאוימים (שוטרים מנהריה למשל) הוקמה בשנת 2008 חטיבת האבטחה ומוסד מדור מאוימים.

16. עובד ציבור מאוים מוגדר כאישיות ציבורית לה נשקפת סכנת פגיעה שלא כדין בגופה, בחירותה, בנכסיה, בשמה הטוב או בפרנסתה שלה או של אדם אחר מתוקף מעמדה הציבורי והמשרה בו היא אוהזת.

2א. הבסיס החוקי:

17. הבסיס החוקי לטיפול במאוימים במשטרת ישראל נסמך על מספר חוקים, החלטות ממשלה והחלטות פיקודיות כבסיס לטיפול במערך המאוימים שבאחריות משטרת ישראל, ובהם נכללים בחוקים החלטות הממשלה הבאות:

א. **סעיף 3 לפקודת המשטרה** אחריות לביטחון הנפש והרכוש.

ב. **החלטת ממשלה 411** תשל"ה משנת 1975- הגדירה את תפקידי האבטחה בישראל, ותיאום ותיחום תפקידים בין משטרת ישראל לבין שב"כ והגורמים המאובטחים. במסגרת ההחלטה נקבע כי "משטרת ישראל במסגרת אחריותה... אחראית אחריות כוללת לאבטחת הציבור".

ג. **החלטת שרים לענייני ביטחון לאומי ב/78, לעניין האחריות על אישים מאובטחים מתאריך 10/10/02** הקובעת כי בהתקבל מידע מודיעיני קונקרטי שקיים איום לשלומה של אישיות שאינה נכללת ברשימת האישים המאובטחים באחריות שב"כ (שאינם חברי ממשלה) יודיע השב"כ למ"י (ולגורמים רלבנטיים נוספים ככל שיש לכך מקום), על מנת שתינקטנה הפעולות הדרושות לאבטחה של אותה אישיות. זאת עד להשתנות הנסיבות שיאפשרו את הפסקת הצעדים שננקטו כאמור לעיל ע"פ שיקול דעתו המקצועי.

ד. **חוק חסינות חברי הכנסת חובותיהם וזכויותיהם התשי"א 1951-** המסדיר את יחסי הגומלין בין משטרת ישראל לכנסת בכל הנוגע להנחיית האבטחה של חברי כנסת מאוימים ועפ"י נוהל שת"פ, הנחייה ופיקוח בין מ"י והכנסת.

ה. **חוק להסדרת הביטחון בגופים ציבוריים התשנ"ח 1998** אשר מסדיר את האחריות למינוי, הסמכה והכשרה של ממוני ביטחון ארציים על מ"י בשת"פ עם שב"כ (כל אחד בתחום אחריותו).

ו. **ב9/12/10 פורסם ברשומות החוק לתיקון פקודת העריות (מס' 121) התשע"א 2010-** החוק נכנס לתוקף ב-1/11/11, ובו נקבעה ההגדרה ל"אשיות מאוימת", שהיא קובעת למעשה את רשימת הזכאים לסל האבטחה בכפוף לתנאי החוק: "ראש העירייה, ממלא מקומו או סגנו, חבר המועצה, המנהל הכללי של העירייה גזבר העירייה, היועץ המשפטי לעירייה, המבקר הפנימי או עובד בכיר אחר של העירייה, והכל אם קצין מוסמך קבע לגביו כי יש צורך באבטחתו עקב איומים". יש לציין כי חוק זה נחקק על רקע התרחבות היקף האיומים כלפי עובדי ציבור ושוטרים.

א3. מדיניות הפיקוד במשטרת ישראל:

18. ביום 3/2/02 ניתנה החלטת המפכ"ל להקמת מדור אישים מאוימים במשטרת ישראל אשר יספק מענה ייחודי לאישי ציבור/שוטרים מאוימים על רקע תפקידם, תוך הגדרת בעלי תפקידים, וחלוקת האחריות בין הרמה הארצית לרמה המחוזית.

19. ההחלטה קבעה כי משטרת ישראל תיתן מענה ייחודי לאוכלוסייה מאוימת בשל תפקידה ובכלל זה: סגני שרים, חברי כנסת, שופטים, פרקליטים, ראשי ערים ואנשי משטרה בכפוף להימצאות איוס.

20. הערכות המצב למאוימים המשתייכים לקטגוריה אליה היה השתייך המנוח, אמורה להתבצע באחריות סגן מפקד המחוז ע"פ מקום שירות איש הציבור.

21. הטיפול המשטרתי במאויים מתבצע ע"י המחוז בו עובד/מתגורר המאויים, או באמצעות הגופים המונחים הכפופים להנחיות משטרת ישראל.

א4. עקרונות מנחים לאבטחה והפעלת מערך המאוימים של משטרת ישראל:

22. מקורות האיום על עובדי ציבור מאוימים הינם על רקע בסיס פלילי, פח"עי ואידיאולוגי. המידע אודות האיום הנשקף לאנשי ציבור מתקבל על סמך מידע מודיעיני, הגשת תלונה של עובד ציבור, או פגיעה או ניסיון פגיעה בעובד ציבור.

23. היקף הגורמים המאוימים **שאינם** בהגדרת אישים מאובטחי שב"כ הינו נרחב, מה שהביא לקביעת קבוצות מאוימים ע"פ היררכיית תפקידים בשירות הציבורי, ולאור זאת הוגדרו שתי קטגוריות לטיפול באחריות משטרת ישראל:

ז. קטגוריה א' - קבוצת אישים מאוימים שבאחריות טיפולה הישיר של הרמת הארצית/מדור עובדי ציבור מאוימים - וזאת בגין איום הקיים כלפי הכלולים בקבוצה: חברי כנסת, סגני שרים, רבנים ראשיים, שופטי ביהמ"ש העליון, נשיא ביהמ"ש מחוזי ושלום, יועמ"ש לממשלה, פרקליט המדינה, מבקר המדינה וקציני משטרה מדרגת נצי"מ ומעלה.

ח. קטגוריה ב' - קבוצת עובדי ציבור מאוימים שבאחריות טיפולה הישיר של הרמה המחוזית במשטרת ישראל לטיפול ישיר בגין איום הקיים כלפי הכלולים בקבוצה: ראשי רשויות ומועצות, יתר השופטים, פרקליטים בכירים, מנכ"לים של משרדי ממשלה וגופים ציבוריים. עובדי ממשלה, עובדי מערכת אכיפת החוק והמשפט, עובדי רשויות מקומיות ושוטרים עד דרגת סני"צ. **זו הקבוצה אליה השתייך המנוח.**

24. הבסיס החוקי בהנחיית הגופים הגדיר, כי לכל גוף אחריות ישירה לאבטחת האנשים המאוימים שבתחומו.

25. עובד ציבור (כולל נבחר ציבור לרשות מקומית) מאויים, יועבר לטיפול ולאחריות משטרת ישראל. הטיפול בעובד ציבור מאויים מבוסס על העיקרון בו כל גוף אחראי לביטחון אנשיו ולהקצאת האמצעים לאבטחתו בעת הצורך. עובדי ציבור מאוימים על רקע תפקידם בגופים שבהסדרת הביטחון, ראשי ראשיות ובכיריהם, ושאינם בתחום אחריות שב"כ, שב"ס או צה"ל- מטופלים עפ"י הנחיות משטרת ישראל לטיפול במאוימים.

26. משטרת ישראל מטפלת באיומים כלפי נבחר ציבור, עובדי ציבור ושוטרים (להלן "המאוימים") בהיבטים הבאים: קביעת רמת איום וסל האבטחה הנגזר ממנו, ביצוע האבטחה במקרים המתאימים, ניהול חקירה וסיכול האיום בטיפול מודיעיני וחקירתי. לצורך מימוש

אחריות זו, המשטרה פועלת בהתאם לנהלים סדורים שעניינם בקביעת עקרונות מנחים לטיפול במאוימים, הערכת מצב של מאוימים, הפעלת פיקוח ובקרה וקביעת סדר פעולות מקצועיות בעת קבלת איום על איש ציבור מאויים.

27. קיימות מספר הנחות יסוד שצריכות להתממש לצורך טיפול במאויים: **האיום על עובד הציבור יהא על רקע ולאור תפקידו**; האיום על עובד ציבור יהא על רק פלילי אידיאולוגי או פח"עי; מימוש האיום יכול להתרחש במסגרת תנועתו של המאויים; חובת שיתוף פעולה של המאויים; **עובד ציבור יוגדר "מאויים" רק באם קיים לגביו מודיעין.**

28. בהתקבל מידע, תלונה או אירוע כלפי איש ציבור/שוטר מאויים, המשטרה מבצעת סדרת פעולות חיוניות על ידי גורמים מקצועיים שונים במטרה להבין את תמונת האיום הכוללת בכדי ליצור מענה אבטחתי-מבצעי מהיר ויעיל אל מול האיום, מתוך מטרה לשמור על שלומם של המאוימים. במידת הצורך המשטרה מבצעת גם פעולות חקירה המבוצעות על ידי חוליית אישים מאוימים בחטיבת המחקר, הכל בהתאם לסוג האיום על עובד הציבור.

29. משהוגדר איש ציבור כמאויים, מקיימים גורמי אח"מ הערכת מצב מודיעינית לצורך קביעת רמת האיום כלפי איש הציבור/שוטר. רמת האיום מדורגת מהקל אל הכבד (רמת איום 1 עד 6) והיא נקבעת בהתאם לתבחינים הקשורים, בין היתר, בתוכן המידע הקיים, סביבת הפעילות של איש הציבור, איומים בעבר על אותה האישיות, אופי האיום וקיום סכנה מוחשית למימוש האיום.

30. על סמך רמת האיום מבצע מדור מאוימים ניתוח של האיום תוך התייחסות לחומרת האיום ובהתבסס על ניתוח זה יוגדר סל האבטחה כנגזרת מרמת האיום וחומרת האיום. לאחר שהוגדר איש הציבור כמאויים, מתבצעת הערכת מצב חודשית לבחינת האיום. רמת האיום נבחנת מעת לעת, על פי הערכת מצב תקופתיות והימצאות מידע עדכני (לרבות מידע מודיעיני) ומכוון, הנוגע לאיש הציבור המאויים.

31. במסגרת הערכת המצב, מוזמנים בעלי התפקידים שהשתתפותם בהערכת המצב חיונית, ונאסף החומר הרלבנטי לביצוע הערכת המצב. בדיוני הערכת המצב לוקחים חלק מגוון בעלי תפקידים, וכל אחד מביא מתחום תפקידו, הן את המידע הנדרש, ובהתאם לצורך, גם ממליצים בפני מקבל החלטה על המשך טיפול. במסגרת הערכת המצב, נקבע סל האבטחה הנגזר מרמת

האיום. האחריות על תיקוף רמת האיום, הינה על סגן מפקד המחוז אליו משתייך המאויס, והוא שאמור אף לקבוע את סל האבטחה.

32. כאמור לעיל, משהוגדר מן דהוא כאיש ציבור מאויס, מתקיימת לגביו הערכת מצב חודשית, במסגרתה מובא כל המידע שנצבר אודות האיום ומשמעויותיו, ובסופו נקבעת רמת האיום. במסגרת הערכת המצב, מוזמנים בעלי התפקידים שהשתתפותם בהערכת המצב חיונית, ונאסף החומר הרלבנטי לביצוע הערכת המצב. במסגרת הערכת המצב, נקבע סל האבטחה הנגזר מרמת האיום.

33. במקרים בהם כלפי עובד ציבור מתקבל איום שאינו על רקע תפקידו, יש להעביר את הטיפול להליך חקירתי (באיום) ככלל אורח. במקרים בהם מזוהה איום כלפי עובד ציבור על רקע תפקידו תבחן השתייכות לקטגוריית המאוימים עפ"י החלוקה שפורטה לעיל.

34. אציין כי במסגרת הערכת המאוימות שמבצעת משטרת ישראל, מביאים הגורמים המקצועיים בחשבון לא רק את השאלה האם קיים איום על אותו איש ציבור מאויס, אלא גם את היכולת של הגורם המאיים, להוציא לפועל את האיום.

35. חשוב להבהיר – כאשר איש ציבור מוגדר כאיש ציבור מאויס, האבטחה עצמה אינה נעשית על ידי משטרת ישראל, אלא בהמלצתה, והיא מתוקצבת באמצעות הרשות המקומית, ועל ידי משרד הפנים.

ב. רקע עובדתי רלבנטי:

36. את המנוח הכרתי במסגרת תפקידי כמפקד מחוז מרכז.
37. המנוח שימש בתקופה הרלוונטית לאירועים נשוא התביעה כמנכ"ל עיריית קלנסוואה.
38. במהלך חודש יולי 2009, הוגדר המנוח המאויס ברמת איום 5, וזאת בעקבות ירי שבוצע לעבר ביתו, לרבות ידיעות נוספות, הקשורות לסכסוך בינו לבין ראש עיריית קלנסוואה דאז.

39. בדיונים שהתקיימו בענייניו של המנוח, נותרה רמת האיום - 5, וזאת עד לחודש דצמבר 2009, אז רמת האיום הורדה ל- 3. מהחומר שהיה בפני הגורמים המוסמכים, עלה כי כנגד המנוח היו איומים, הן על רקע תפקידו והן על רקע אישי לחלוטין.
40. בתחילת חודש ינואר 2010 הומלץ על הורדת האיום, כשברקע הוגשה תלונה נגד המנוח ע"י גיסתו, בטענה כי המנוח תקף אותה.
41. ביום 18/1/10 הוחלט בישיבה בראשות ק' אג"מ מרכז על העלאת רמת האיום לרמה 6, וזאת מאחר ויום קודם לכן, ביום 17/1/10, הושלך רימון לעבר ביתו של המנוח.
42. בדיונים שהתקיימו ביום 25/2/10 וביום 28/3/10, הוחלט להותיר את רמת האיום 6 על כנה, וזאת חרף העובדה כי היה קיים מידע על מעורבותו של המנוח בפלילים. הותרת רמת האיום על כנה היתה משום שהחקירות אשר ביקשו לברר את מעורבותו של המנוח בפלילים, היו בראשיתן, והחשד טרם התגבש דיו על מנת לשנות את רמת האיום. הנני סבור כי החלטה זו הינה סבירה.
43. באפריל 2010 הוחלט על הורדת רמת האיום של המנוח לדרגה 4, וזאת בהתאם להתפתחותה של החקירה בדבר החשדות בפלילים שיוחסו למנוח, לרבות מידע נוסף שעמד בפני מקבל ההחלטה. המידע שעמד בפני הצוות המייעץ ומקבל ההחלטה העלה, כי למנוח סכסוכים אחרים על רקע אישי, אשר אינם קשורים לתפקידו הציבורי. כמתואר לעיל, הורדת דרגת האיום נעשתה בהדרגה ולא בבת אחת. זה המקום לציין כי אף שברמת איום 4 לא מקבל המאויים אבטחה צמודה וזקיף, הרי שעדין קיים סל אבטחה שנקבע בהתאם לאיום.
44. בחודש מאי 2010, לאחר שנבחן חומר הראיות, לאור המידע שהיה בידי המשטרה, ומאחר ולא נמצא כל מידע חדש (כזה שלפיו המנוח מאויים על רקע תפקידו), הוחלט על הסרת המנוח מרשימת המאוימים. בעת הרלבנטית להסרת שמו של המנוח מרשימת האיומים המשטרה החזיקה במידע אשר לימד על התנהלותו של המנוח כמי שמעורב לכאורה בפלילים, ועל כך שהאיומים שנשקפו לו היו על רקע אישי, או על רקע מעורבותו במעשים פליליים. זאת ועוד; נתברר אט אט, כי גם המידע הנוגע לאיומים ממשפחת חדיג'יה (המשפחה של ראש העיר), נגעו לסכסוכים שאינם קשורים לתפקידו הציבורי של המנוח.

45. מעורבותו של המנוח בפלילים ובסכסוכים אישיים, ואף רומנטיים, חשפה אותו לאיומים אשר אינם קשורים לתפקידו כאיש ציבור (מנכ"ל העירייה), וממילא אינם מזכים אותו בסל אבטחה על חשבון ציבור משלם המיסים. באותה העת, היה בידי המשטרה מידע, לרבות מידע מודיעיני, המלמד כי למנוח היו קשרים עם גורמים עבריינים.

46. חשוב להבין כי עניינו של המנוח העמיד את המשטרה בפני מצב מורכב - מחד המנוח היה עובד ציבור והיו לגביו איומים על רקע תפקידו. מאידך היה קיים מידע כי המנוח היה מעורב במעשים פלילים חמורים ביותר, וכי למנוח סכסוכים אישיים קשים שאינם קשורים לתפקידו הציבורי. הותרת רמת איום וסל האבטחה בהתאם, היו יוצרים מצב בלתי נסבל בו עברין מבצע מעשים פליליים בחסות, ותחת שמירה של המשטרה.

47. גם לאחר שהמנוח הוסר מרשימת המאוימים הוא נחשד במעורבות בפלילים. בתאריך 29/9/10, בוצע בעיר קלנסוואה רצח כפול וחוסל סעדי חדיג'ה, אחיו של ראש עיריית קלנסוואה. מחומר החקירה (תיק הפל"א 374801/10) עולה, כי סעדי חדיג'ה היה היעד לחיסול על רקע מאבקי שליטה בעיריית קלנסוואה, וניסיון של עבריינים להשתלט על מכרזים עתירי תקציב בעירייה. תחילה, המנוח לא נחשד בביצוע הרצח, אך נבדק חשד למעורבותו בניסיון ההשתלטות של אותם גורמים עבריינים. תיק הרצח הכפול נסגר בשל חוסר בראיות להעמדה לדין של החשודים.

כמפקד מחוז מרכז הגעתי לזירת הרצח, ובסמוך כך קיימנו הערכת מצב במהלכה הוצגה בפני סקירה מודיעינית אשר הצביעה על המנוח כמי שהוא בעל עניין בסכסוך, ואשר יכול היה להיות חשוד כמי שיש לו אינטרס ורצון, לפגוע בסעדי חדיג'ה, וזאת על רקע רצף של סכסוכים וטינה אישית ביניהם.

48. כשנה לאחר שהוסר מרשימת המאוימים, ביום 11/4/11, נרצח המנוח. כיווני החקירה המרכזיים בחקירת הרצח (תיק פל"א 150070/11), הצביעו על כך שהרצח לא בוצע על רקע תפקידו של המנוח. המניעים המרכזיים לרצח היו שניים: האחד, מניע רומנטי על רקע הסכסוך של המנוח עם בעלה של המאהבת; השני, על רקע הסכסוך עם משפחת חדיג'ה אשר יחסה למנוח מעורבות ברצח סעדי חדיג'ה, אחיו של ראש העירייה. בסופו של יום לא נאספו די ראיות לצורך העמדה לדין והתיק, נסגר.

49. בנסיבות העניין, אין ספק כי ההחלטה להסיר את שמו של המנוח מרשימת המאוימים, אשר התקבלה על ידי בעלי מקצוע המוסמכים לכך במשטרה, ולאחר שנאסף מארג נכבד של מידע (הן מודיעיני והן חקירתי) היתה סבירה והגיונית, והיא אף תואמת את רוח והוראות נהליי המאוימים, אשר מטרתם הינה הגנה על אישי ציבור מאוימים, מפני איומים הנשקפים להם בשל תפקידם הציבורי.

ג. התייחסותי לגופו של עניין:

50. בעניינו של המנוח, התקיימו כאמור מעת לעת, ישיבות, בהן הועלה המידע הנוגע למנוח. מדובר היה הן במידע מודיעיני, הן במידע חקירתי והן במידע אחר, שהעלו הגורמים המקצועיים.

51. כך, עלה מעת לעת מידע הנוגע לסכסוכים בהם היה קשור המנוח, שלא על רקע תפקידו הציבורי, וכן לאירועי אלימות שונים בהם היה מעורב המנוח.

52. בנוסף, מהמידע המודיעיני שהובא בפנינו, לא עלו איומים על רקע תפקידו הציבורי של המנוח, אלא דווקא עלתה תמונה לפיה המנוח היה מעורב בפעילות עבריינית, ולהלן מספר דוגמאות (מלוא המידע המודיעיני פורט במסמך של קצין החסיונות של ימ"ר מרכז):

א. המנוח פנה לאדם שהחזיק באקדח, ללא רישיון, בבקשה שיאבטח אותו.

ב. המנוח שלח אחרים להצית את משרדי הגבייה בעיר קלאנסווה.

ג. המנוח שלח אחרים לפגוע במחמוד רושדי נאטור, אשר בסופו של יום נרצח.

ד. משפחת חדיג'ה ראתה במנוח כמי שהיה אחראי להירצחו של סעדי חדיג'ה, ראש העירייה.

53. זאת ועוד; במסגרת תיק פל"א 23905/2010 (אירוע בו נזרק רימון על ביתו של המנוח ביום 17.1.10), הוצף מידע לפיו למנוח באותה העת היו מספר סכסוכים, כאשר אחד מבין הסכסוכים היה עם מוחמד רושדי נאטור, דמות עבריינית מוכרת, אשר היה החשוד העיקרי בזריקת הרימון לעבר ביתו של המנוח. במסגרת חקירת האירוע עלה, כי המנוח נקשר לאירועי אלימות

שונים, אשר הובילו ככל הנראה לביצוע זריקת רימון לעבר ביתו של המנוח. כשבועיים וחצי לאחר זריקת הרימון, נרצח מוחמד רושדי נאטור (שכאמור היה החשוד העיקרי בזריקת הרימון), וכאמור לעיל, על פי המידע המודיעיני שעלה, נחשד המנוח כמי שקשור לרצח זה. בנסיבות אלה, בחודש פברואר 2010, נחקר המנוח תחת אזהרה, ואחד מכווני החקירה בתיק העלו כי למנוח היתה מעורבות ישירה בגרימת מותו של מוחמד רושדי נאטור.

54. לאור המידע שהובא בפנינו, החלה להטריד אותנו העובדה, שהלכה והתבהרה, לפיה המנוח מאוים, על רקע סכסוכים אחרים, ועל רקע מאבקים אחרים בקלנסווה, שאינם קשורים לתפקידו הציבורי. כך למשל, האזנות הסתר שבוצעו למנוח אישרו את החשש שלנו שהאיומים להם היה חשוף המנוח היו קשורים למעורבותו של המנוח בפלילים, ולא לתפקידו הציבורי.

55. רמת האיום אותה יש לייחס לאיש ציבור מאוים, הינה נגזרת של מספר גורמים כאמור לעיל. בוועדות המאוימים, מועלה המידע הרלבנטי על ידי כלל הגורמים, כאשר מטבע הדברים מדובר במידע דינאמי, מה שהופך גם את הישיבות וההחלטות בהן לדינאמיות.

מטבע הדברים, ברור כי רמת האיום של איש ציבור אינה נשאר קבועה, אלא היא משתנה מעת לעת, בהתאם להערכת המצב, ולמידע שמובא על ידי הגורמים המקצועיים. כך למשל, ככל שנכנס פחות מידע מודיעיני בקשר לאיום על איש הציבור, כך תהיה נטייה להוריד את רמת האיום.

56. בין כך ובין כך, כאשר האיום הנשקף לאיש הציבור אינו נוגע לתפקידו הציבורי, יגרע איש הציבור מרשימת המאוימים. הדברים נכונים מקל וחומר, כאשר האיומים על איש הציבור קשורים בחבל הטבור לפעילות עבריינית של איש הציבור.

57. בעניינו של המנוח, היה ניתן לראות כי על ציר הזמן, נכנס פחות ופחות מידע מודיעיני הנוגע לאיום על המנוח בשל תפקידו הציבורי, ומנגד החל להצטבר מידע מודיעיני לפיו המנוח מעורב בפלילים. לא זו אף זו; ברבות הזמן החלה להצטייר תמונה, על בסיס כלל המידע שנצטבר, לפיה המנוח היה מעורב בסכסוכים שונים, הן על רקע אישי והן על רקע פעילות עבריינית, לכאורה.

58. בנסיבות אלה, סברתי באותה העת, כי ההחלטה של סגן מפקד המחוז, לפיה יש להסיר את המנוח מרשימת המאוימים, הינה החלטה מידתית, סבירה ונכונה.

59. בהתייחס למכתב של עו"ד עופר ברטל, אשר הופנה אלי מיום 27.3.11, אציין כי לא מצאתי לנכון לקיים ישיבת מאוימים בדחיפות. המכתב שנשלח התייחס לאיומים שנשקפו לחייו של המנוח, כנטען שם, לכאורה, בשל העובדה כי המנוח נחקר תחת אזהרה בתיק רצח. ככל שאכן היו איומים כאלה על המנוח (ומאחר והמנוח נחקר בחשאי לא ברור מי ידע על דבר החקירה פרט למנוח), הרי שאין המדובר באיום שהינו על רקע תפקידו הציבורי. אילו היה מגיע לידנו מידע בדבר איומים ממשיים הנשקפים למנוח בשל תפקידו הציבורי, אולי היינו שוקלים שיקולים אחרים. בנסיבות אלה חשוב לי להדגיש כי גם אילו היתה מתקיימת בפועל הערכת מצב, לא היתה כל סיבה לשנות את רמת האיום של המנוח ולהגדירו כמאויים בדרגה 6, וזאת משום שלא היה בידו כל מידע שהצדיק זאת (לא מידע מודיעיני ולא אחר).

ד. התייחסותי לחוות דעתו של המומחה מטעם התובעים:

60. כבר בפתח הדברים אציין, כי חוות הדעת של המומחה מטעם התובעים בטעות יסודה, משום שהיא מתבססת על הנחת עבודה, כי האיומים כלפי המנוח הינם על רקע תפקידו. המומחה מטעם התובעים אינו מכיר את החומר המודיעיני, ואת מכלול המידע שהצטבר במשטרת ישראל בנוגע למעורבותו של המנוח בפלילים (לרבות החשדות במעורבות מקרי רצח בקלנסוואה), ולרבות בנוגע לרומן אותו ניהל המנוח, מידע אשר העלה חשד כבד כי המנוח מאויים הן על רקע הרומן שניהל והן על רקע התנהגות עבריינית.

61. יתרה מכך, חוות דעת המומחה מטעם התובעים אינה רלבנטית, וזאת משום שהיא יוצאת מנקודת הנחה כי המנוח היה זכאי לסל אבטחה, זאת שעה שהמנוח הוסר כלל מרשימת המאוימים, ומשכך לא היה זכאי לסל אבטחה.

62. כאמור לעיל, ביום 4.3.15 הוצאה תעודת חיסיון החוסה חלק נכבד מהנהלים הקשורים לטיפול באישי ציבור מאוימים. לא ברור לי אילו נהלים עמדו בפני עורך חוות הדעת מטעם המומחים, אולם על פי חוות דעתו, דומה כי או שלא עמדו בפניו כלל הנהלים, או שהוא בחר להתעלם מהוראות רבות המצויות בהן, כפי שאפרט להלן, עד כמה שניתן.

63. כך למשל, המומחה מטעם התובעים מבסס את חוות דעתו על שני נהלים אליהם הוא מפנה, וזאת בשעה שקיימים נהלים נוספים והוראות שעה, הנוגעים לאבטחת אישי ציבור מאוימים, אשר עודכנו מעת לעת. נהלים אלה הינם מפורטים והם כוללים תורת עבודה, ודרכי פעולה,

אשר אינם זוכים להתייחסות בחוות דעתו של המומחה מטעם התובעים, זאת יש לציין, חרף העובדה כי חלק מאותם נהלים, היו קיימים עוד בתקופתו של עורך חוות הדעת, בהיותו מפכ"ל משטרת ישראל.

64. מספר נהלים הרלבנטיים לסוגיית אנשי ציבור מאוימים (אשר חלקם חוסה תחת תעודת חיסיון), לדוגמה, הינם:

א. **נוהל 03.300.088 – הטיפול החקירתי באישי ציבור מאוימים.** נוהל זה מטרתו מתן הנחיות לטיפול בתלונות של אנשי ציבור מאוימים, בעת שמתקבלת תלונה הנוגעות לאיום איש הציבור.

מצ"ב לתצהירי העתק הנוהל – מסומן א'.

ב. **נוהל 90.028.208 – הערכת מצב לעובדי ציבור ושוטרים מאוימים – נוהל משולב.** נוהל זה מטרתו להסדיר את כללי הדיון והאחריות לקיום הערכת מצב, קביעת רמת האיום, וגזירת סל האבטחה למאוימים.

מצ"ב לתצהירי העתק הנוהל – מסומן ב'.

ג. **נוהל 90.028.214 – פיקוח ובקרה בתחום המאוימים.** נוהל זה מטרתו לקבוע פרמטרים לביצוע פעולות פיקוח ובקרה בתחום המאוימים.

מצ"ב לתצהירי העתק הנוהל – מסומן ג'.

ד. **נוהל 90.029.611 – טיפול בעובדי ציבור מאוימים, אחריות ועקרונות מנחים.** נוהל זה מטרתו להגדיר את עקרונות שיתוף הפעולה ותחומי האחריות בין הגורמים המעורבים באבטחת אישים מאוימים.

מצ"ב לתצהירי העתק הנוהל – מסומן ד'.

ה. **הוראת שעה – סדר פעולות בעת איום על איש ציבור/ משטרה מיום 1.6.2004.** נוהל זה קובע סדר פעולות שיש לבצע עם קבלת איום על איש ציבור/משטרה.

מצ"ב לתצהירי העתק הנוהל – מסומן ה'.

ו. **נוהל 90.029.284 – סיור ניידות בבתי/משרדי אישי ציבור מאוימים.** נוהל זה מגדיר עקרון אחיד לביצוע סיורי אבטחה באזור מתקני הקבע של אישי ציבור מאוימים.

מצ"ב לתצהירי העתק הנוהל – מסומן ו'.

ז. **נוהל 04.449.53 – הקמת מערכות אבטחה בבתי מאוימים.** נוהל זה מסדיר את תהליך התקנת אמצעי המיגון האלקטרוניים בבתי מאוימים.

מצ"ב לתצהירי העתק הנוהל – מסומן ז'.

ח. **פק"מ אבטחה מנכ"ל עיריית קלנסווה מחודש מרץ 2010.** פק"מ זה נועד להגדיר את הפעולות הנדרשות לבניית תוכנית למניעת פגיעה במנכ"ל עיריית קלנסווה בעת היותו מאוימים.

מצ"ב לתצהירי העתק הנוהל – מסומן ח'.

ט. **תורת הפעלת מערך עובדי ציבור מאוימים מיום 24.1.11.** מטרת התורה הינה הצגת מענה באופן הטיפול של מדור מאוימים במשטרת ישראל, באישי ציבור ושוטרים מאוימים, וכן הסדרת תחומי אחריות בין הגופים השונים לצורך מתן מענה יעיל לאוכלוסיית המאוימים.

מצ"ב לתצהירי העתק תורת הפעלה – מסומן ט'.

65. כאמור, המומחה מטעם התובעים אינו מתייחס אלא לשניים מבין כלל הנהלים, במובן זה חוטא לאמת.

66. זאת ועוד; ההמלצות השונות שנותן המומחה מטעם התובעים בחוות דעתו, הגם שנאמרות בשפה כללית ולא עניינית, מתעלמות מהעובדה כי למשטרה תקציב מוגבל, והדבר מפתיע בעיקר מאחר והדברים באים מפי מי שהיה מפכ"ל המשטרה לשעבר, אשר מודע לכלל הבעיות.

67. חשוב מהאמור לעיל, המומחה מטעם התובעים מפספס את הנקודה המרכזית בתיק זה – המנוח **הוסר** מרשימת המאוימים, בשל מידעים לפיהם המנוח היה מעורב במעשים פליליים. משהוסר מרשימת המאוימים, לא היה זכאי לאבטחה כלשהי, ולכן גם אין כל רלבנטיות **להפעלת** הנהלים במקרה דנן, למעט ההוראות העוסקות בהערכת המצב למאויים.

ה. **סיכום ומסקנות:**

68. לאור האמור לעיל בתצהירי זה, ולאור מארג המידעים שהצטברו אצל הגורמים המקצועיים ואצל מקבלי ההחלטות, אני סבור שהיה זה נכון, ראוי וצודק להסיר את המנוח מרשימת המאוימים, כפי שנעשה.

זהו שמי זו חתימתי ותוכן תצהירי וחוות דעתי אמת.

ניצב בנצי סאו

אישור

הריני מאשר כי ביום _____ הופיע בפני, עו"ד _____, ניצב בנצי סאו, שהזדהה בפני על ידי תעודת זהות מס' _____, ולאחר שהזהרתני כי עליו להצהיר את האמת, וכי הוא צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא יעשה כן, אישר הנ"ל את נכונות הצהרתו דלעיל, וחתם עליה בפני

חתימה וחותמת עו"ד